

YIPRATICI DEĞİL, YARATICI EVLİLİK

“Psikanalist/yazar Julia Kristeva ile yazar Philippe Sollers birbirlerine katlanan değil, birbirlerini her açıdan zenginleştiren bir “ekip”.

Havalar ısındı, çiçekler böcekler derken evlilik mevsimi geldi çattı. Binbir türlü hayallerle birçok çift, dünya evine girecekler. Zaman zaman düşünüyorum, bu kadar fazla kişi evlenirken, bir yandan da o kadar fazla evlilik yürümüyor. İşte tam da bu durumun nedenlerini anlamaya çalışırken, yakın bir zaman önce, hayatıma bir çift giriverdi ve evliliğin nasıl yürüdüğü üzerine kafa patlatmamı sağladılar. Var olsunlar. Bu çift, psikanalist/yazar Julia Kristeva ile yazar Philippe Sollers.

Güzel Sanatların Bir Dalı Olarak Evlilik, 1996 yılında Fransız dergisi *Le Nouvel Observateur* için yapılan bir söyleşi, 2011 yılında Cordeliers Manastırı yemekhanesinde düzenlenen bir başka söyleşi, Bernardins Koleji'nde bir etkinlik için kaleme alınan bir metin ile 2014 yılında Bernard-Lazare Merkezi'nde düzenlenen bir etkinlik için yapılan söyleşiden oluşuyor.

Julia Kristeva ile Philippe Sollers'in, evliliği nasıl yürütebildiklerinin cevabı ise evliliğe kutsallık atfetmeden, onu hayatlarının merkezine almadan

kendi bireyselliklerini koruyarak bu kurumu yaratıcı bir sürece dönüştürebilmelerinde yatıyor. Diğer bir deyişle; iki beden tek beden haline gelme fantezisine kapılmadan, var olan ilişki biçimlerini idealize etmeden ilişki içerisindeki farklılıklarını koruyabilmeleri ve en önemlisi de bu farklılıktan beslenebilmeleri... Hal böyle olunca da, beraberlikleri, rutine teslim olmadan kendisini sürekli yeniden inşa eden bir varoluşta ilerliyor.

Kristeva, “birbiriyle uyuşmayan ama paylaşılabilir yabancılıklar” diye ifade ediyor bu farklılığı.

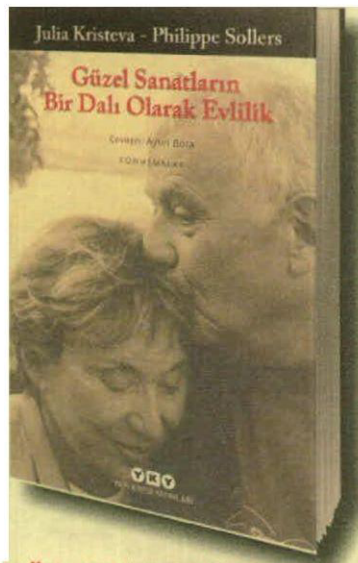
BİR ÇELİŞKİYİ SEVMEK

Kitaptaki temel noktalardan biri, ötekiyle ilişki kurmak üzerine. Hem romantik ilişkiler hem de sosyal, toplumsal ilişkiler bağlamında. Buna dair Sollers'in şu cümlesini alıntılarım isterim: “Aşk, ötekini bir öteki olarak tam anlamıyla kabul etmektir. Eğer bu öteki size çok yakınsa, ki durum budur, bana göre esas olan farklılıkta uyuma dayanmaktadır. Kadın ile erkek arasındaki fark yok edilemez, bir karışım mümkün değildir. O halde söz konusu olan, bir çelişkiyi sevmektir ve güzel olan da budur.”

Kitapta çok kıymetli bir kavramla da karşılaşılıyor: “içsel deneyim.” Bu kavram, kişinin kendisiyle ve duygularıyla temas kurması, kendisini izlemesi ve kabullenmesi, ruhsal olgunluk seviyesini genişletmesi bakımından ötekiyle bağ kurabilmesinde de oldukça işlevsel. Kitaptaki uğrak noktaları olan edebiyat, psikoloji ve felsefe de en temelde içsel deneyime dayalı. Julia Kristeva ve Philippe Sollers de bu deneyimin zenginliğine dair okuyucuya bir keşif alanı sunuyorlar. İçsel deneyimi sessizlikle harmanlıyorlar. Kristeva, şöyle ifade ediyor: “Eğer sessizliğe katlanamıyorsanız, eğer onu duyamıyorsanız çünkü söz konusu olan ona katlanmak değil, onu duymak, ona eşlik etmek, hatta onu görmektir. Ve ondan korkmamak. Eğer bu sessizlik anlaşması yoksa, hiçbir şey olmaz. İşte, sessizlikleri akort etmek: Kompozisyonun sırrı.”

Kitap, psikanaliz ve felsefenin patikalı yollarından sosyal medyaya, 60'lı yılların Fransa'sından ilişkilerdeki sadakat, cinsellik, özgürlük kavramlarına, edebiyattaki aşk ilişkilerine, sanat ve politikaya doğru uzanıyor. Kitap son sayfalarında, Kristeva ile Sollers'in birlikteliklerinden ilham alıp entelektüel-sosyal-duygusal bir aşk sanatının nasıl oluşturulduğuna tanıklık ediyoruz. Onların birbirlerine katlanan değil, birbirlerini her açıdan zenginleştiren bir “ekip” olduklarını görüyoruz.

Bu nitelikli söyleşi boyunca birbirlerine attıkları muzip paslarla, tadı damağımızda kalan ve bir an önce Kristeva'nın ve Sollers'in diğer kitaplarında soluk almak isteyeceğimiz düşünsel bir ziyafet alanı sunuyorlar. ■

GÜZEL SANATLARIN BİR DALI OLARAK EVLİLİK
Julia Kristeva, Philippe Sollers
YKY
Çeviren: Aysel Bora